

Bilag 1 - Strategi

STRATEGI 2020/2021-2023/2024

INDLEDNING

I en verden, hvor alt går stadigt hurtigere og utallige distraktioner hvert sekund kræver vores opmærksomhed, får opera os ned i tempo og inviterer os til at tænke dybere og føle mere intenst.

Opera rammer alle vore sanser på samme tid og fortryller øjet, øret, hjertet og hjernen. Musikkens kraft forstærker følelserne og intensiverer det kunstneriske budskab; spændingen mellem et historisk emne og tilstedeværelsen af en levende kunstner initierer en dialog; den visuelle magi åbner tunneler til andre verdener, som geniale kunstnere har skabt til os.

Opera stimulerer en dybere forståelse af samfundet og verden, og det enkelte menneske får derved muligheden for at opleve sig selv i sin vidunderlige totalitet.

I en globaliseret verden må opera finde og udvikle sin egen særegenhed og kvalitet som global kunstform, hvor forskellige kulturer og traditioner mødes og til stadighed skaber nye og forbløffende udtryk, på tværs af grænser og konventioner, på langs af kulturarv og fornyelse, men altid stærkt, vigtigt og relevant.

MISSION

Vi skaber mulighed for at borgere i hele landet uanset socioøkonomisk, etnisk og uddannelsesmæssig baggrund kan opleve opera.

Vi skaber opera til scener i hele landet og i forskellige formater: store med symfoniorkestre, mindre med udvalgte mindre ensembler, til voksne og til børn, i traditionelle og i genreoverskridende formater.

VISION

Vi integrerer vores værdier *kvalitet, mod, relevans, integritet og inspiration* i alt, hvad vi gør.

Vi skaber opera, som:

- revitaliserer operagenren, udforsker kulturarven og udfordrer det musikdramatiske udtryk
- vækker sanserne, skærper forestillingsevnen og pirrer nysgerrigheden
- får mennesker til at investere tid, tanker og følelser og stimulerer en dybere forståelse af samfundet, civilisationen og det enkelte menneske
- dynamisk afspejler en moderne, foranderlig verden
- bringer opera og publikum i inspirerende dialog med både det nære og det globale
- udfordrer publikum og opfordrer dem til at udfordre opera.

STRATEGISKE HOVEDPUNKTER OG HANDLEPLANER

Vision og mission udfoldes via 6 strategiske hovedpunkter med tilhørende handleplaner. Hovedpunkt 2-5 har direkte sammenhæng med de fire strategiske indsatsområder i rammeaftalen med Slots- og Kulturstyrelsen.

Strategisk hovedpunkt 1: REPERTOIRE

Vi vil inspirere vores publikum i alle aldre ved at præsentere relevante kunstneriske kvalitetsoplevelser.

Vores samlede udbud skal være fornyende, genopdagende og genreudviklende samt afspejle den moderne, foranderlige verden, vi lever i.

Dette vil vi fx gøre ved:

- fortsat at finde både danske og udenlandske "glemte" og sjældne værker, der er relevante og bør opføres
- fortsat at arbejde på at producere ny-skrevne værker
- at udfordre genren "musikdramatisk teater", gerne ved at mixe flere genrer i samme produktion
- at arbejde for at udbyde mindre, fleksible produktioner til nye spillesteder.
- at udbyde produktioner også til børn og deres voksne.

Strategisk hovedpunkt 2: PUBLIKUMSUDVIKLING

Vi vil fastholde vores kernepublikum og samtidig række bevidst og aktivt ud til et nyt publikum, bl.a. gennem en differentieret publikumssegmenterings-strategi.

Vi ønsker, at vores publikum i stadigt højere grad skal afspejle mangfoldigheden i befolkningen.

Vi ønsker, at alle uanset alder, baggrund og placering inviteres ind i store, følelsesfulde, overraskende og relevante oplevelser med opera, som vækker både sanser, nysgerrighed og erkendelse om sig selv og verden.

Vi vil aktivere vort publikum, inddrage dem aktivt i kunstoplevelser bag, foran og i visse tilfælde på scenen og give dem mulighed for at forstå kunsten ud fra egne erfaringer.

Vi skaber og er i dialog med publikum om og gennem kunsten.

Vores mål er derfor:

Mål 2.1: Operaen skal søge at introducere scenekunsten for alle grupper, herunder førstegangsbrugere, og sikre, at de kommer igen efter første besøg og tilstræbe at nå unge, der traditionelt set ellers ikke ville gøre brug af operaens tilbud.

Det vil vi fx gøre ved:

- omkring forestillinger i Aarhus¹:
 - at skabe kontakt til nye målgrupper af unge via ambassadørnetværk i ungemiljøer, baseret på vores nuværende unge publikum og TalentU
 - at skabe kontakt til nye målgrupper via opsøgende arbejde i formelle og uformelle miljøer
 - at evaluere og udvikle aktiviteter i dialog med det unge publikum via ambassadørnetværk
 - at tilbyde billige (eller helt gratis) billetter til unge (studerende og unge under 25)
 - at tilbyde billige billetter til voksne (30+) førstegangsb brugere, som dokumenteret ikke har været i operaen før via konkrete tilbud til udvalgte målgrupper
 - at udvikle en model for opfølgning på unges og førstegangskøberes billetkøb
- omkring forestillinger i hele landet i samarbejde med de lokale aktører:
 - at nå flest muligt børn og unge kontinuerligt med aktiviteter og operaoplevelser via de formelle læringsmiljøer
 - at nå nye grupper af unge via uformelle miljøer med relevante aktiviteter og operaoplevelser
 - at nå nye operagængere gennem relevante og forankrende tiltag (aktiviteter og fællesskaber om operaoplevelser)
- at øge vores viden om og dialog med nye publikumssegmenter via samarbejde med Applaus og andre aktører.

Mål 2.2: Operaen skal afdække muligheder for samarbejde og arbejdsdeling med andre kulturinstitutioner og uddannelsessektoren/folkeskolen, så adgangen for børn og unges møde med kunst og kultur understøttes.

Det vil vi fx gøre ved:

- at fastholde og videreudvikle mangeårige og velkonsoliderede partnerskaber med læringsmiljøer, herunder også kulturskoler og MGK/BGK/SGK lokalt og på turné
- at fastholde og videreudvikle samarbejder med Børnekulturhus Aarhus og andre kommuners børnekulturelle aktører
- at fastholde og videreudvikle samarbejdet med nationale og lokale kompetencecentre for kultursamarbejder (ULF i Aarhus og Det Nationale Skoletjenestenetværk)

¹ DJO kan til en vis grad monitorere billetsalg og særlige initiativers påvirkning heraf i Aarhus, men ikke på turné rundt i landet, idet billetsalg her varetages af lokale partnere (Teaterforeninger eller spillesteder)

- at videreføre samarbejdet med Producentnetværket (v. Levende Musik i Skolen) og landets øvrige producenter af musikoplevelser til børn om initiativer og videndeling.
- at fortsætte med at udvikle nye koncepter og tilgange på basis af den nyeste internationale viden, udvekslet i det mangeårige netværksarbejde med de nordiske og europæiske operahuses afdelinger for børneopera og formidlingsarbejde (Nordisk Netværk, RESEO).

Mål 2.3: Operaen skal appellere til børn og unge i sit nærområde (og dér hvor det udøver sine aktiviteter), uanset deres baggrund og forkundskaber, for at give dem aktiv beskæftigelse med kreativitet og kunst for at styrke deres livskvalitet, deres udvikling og modvirke mistrivsel.

Det vil vi fx gøre ved:

- at udbyde målgruppeorienterede workshops for børn og unge med fokus på kunst og kreativitet a) i Østjylland og b) hvor vi er på turné og i samarbejde med teaterforeninger og landsdelsorkestre
- at videreudvikle operaproduktioner også til børn og deres voksne samt børneoperafestivalen GrowOP!

Strategisk hovedpunkt 3: SAMARBEJDER

For at udvikle kunsten, dele viden, understøtte initiativer og udnytte ressourcer (økonomi, tid og viden) bedre, vil vi samarbejde strategisk og konkret på tværs af aktører, institutioner, kunstarter og landet.

Mål 3.1: Med andre kunstarter, nye spillesteder og institutioner har vi strategiske og konkrete samarbejder, som skaber kunstnerisk merværdi for publikum.

Dette vil vi fx gøre ved at søge:

- at indgå flere kunstneriske partnerskaber også på tværs af kunstarter (fx i samarbejde med teatre, museer og konservatorier) for at sikre, at DJO fortsat kan tilbyde høj kvalitet og ny inspiration
- at turnere til andre spillesteder med forskellige former for produktioner og formater, fx i samarbejde med mindre ensembler eller landsdelsorkestre.

Mål 3.2: Vi ønsker gennem samarbejder at understøtte operakunstens vækstlag.

For at sikre, at der til stadighed er et vækstlag af dygtige kunstnere i forskellige professioner, der arbejder på højt niveau med at tilvejebringe opera, ønsker Den Jyske Opera at understøtte udviklingen af unge talenter. Det skal ske i samarbejde med relevante uddannelsesinstitutioner, brancheorganisationer og sponsorer/fonde gennem tilrettelæggelse og gennemførelse af udviklende tiltag for unge kunstnere. Vi ønsker altid at arbejde med de

bedste (unge) talenter, som står på tærsklen til deres gennembrud nationalt eller internationalt. Sammen med os kan de få en chance for at vise omverdenen, hvad de kan, en chance som et større operahus måske ikke ønsker at tage.

Dette vil vi fx gøre ved at søge:

- at etablere en særlig et-årig ansættelsesform for nyuddannede kunstnere – kaldet Startkontrakt. Dette skal ske i samarbejde med de relevante overenskomstpartnere. Denne ansættelsesform skulle muliggøre ansættelse af unge nyuddannede kunstnere på en "start-kontrakt" med lavere gage. Derved vil Den Jyske Opera få mulighed for at give flere unge sangere værdifuld praktisk erfaring, og dermed øge deres chancer for fremadrettet at klare sig i en kunstnerisk verden med stor konkurrence. Samtidig vil Den Jyske Opera have mulighed for at knytte flere sangere fast til organisation med deraf afledte gevinster
- at fastholde ordning om praktikforløb i Den Jyske Operas kor for unge sangere fra landets musikkonservatorier
- at videreføre det succesrige arbejde med vores Talent-U program, hvor helt unge talentfulde sangere gennem målrettet træning af sceniske færdigheder og brug af disse i produktioner får mulighed for at udvikle sig under professionelle forhold og med professionelle scenekunstnere som rollemodeller. TalentU understøtter desuden Aarhus Kommune som talentkommune via projektet TalentAarhus, et tværkunstnerisk samarbejde med både formelle og uformelle udviklingsmiljøer for talenter.

Mål 3.3: Vi vil understøtte et kontinuerligt, kvalitetsbetonet og udviklende samarbejde med lokale aftagere af vores turnéproduktioner.

Det vil vi gøre ved f.eks.:

- at udfordre og udvikle vores nuværende stærke samarbejde med de danske teaterforeninger
- at søge muligheder for nye strategiske samarbejdspartnere til turné, både mht. til billetsalg og spillesteder

Strategisk hovedpunkt 4: Internationalisering.

Mål 4.1: Vi ønsker at være et forum, hvor internationale og nationale traditioner mødes og blandes og derved udvikler morgendagens kunst.

Dette vil vi gøre ved:

- at tiltrække de bedste internationale kunstnere inden for alle områder gennem internationale relationer og netværk. Kunstnerne findes ved deltagelse i auditions for sangere eller ved deltagelse som dommer i konkurrencer for sangere, mv. Ved at

søge de bedste kunstnere fra hele verden, giver vi de bedste kunstneriske oplevelser til vort publikum

- at stræbe efter at skabe spændende kunstneriske møder mellem internationale kunstnere og danske kunstnere. Ved sådanne møder skabes synergi, læring og den bedst mulige kunst.

Mål 4.2: Vi vil konsolidere Den Jyske Operas internationale position ved at producere forestillinger, der skaber international bevågenhed.

Inden for de seneste år har vore produktioner, f.eks. "Danske Serie", skabt en hidtil uset interesse fra det internationale operamiljø og presse. Denne interesse vil vi søge at bevare og udbygge. Det er vigtigt både for at være en attraktiv partner for internationale co-producenter, og for at være en interessant arbejdsplads for kunstnere fra hele verden

Dette vil vi gøre ved:

- fortsat at arbejde med mindre kendte operaer, i stærke og kunstnerisk udfordrende opsætninger
- at udnytte det større internationale kendskab til Den Jyske Opera til at være en attraktiv arbejdsplads for de bedste internationale kunstnere
- at etablere internationale co-produktionsmuligheder for bedre udnyttelse af scenografi og kostumer.

Mål 4.3: Vi ønsker at vedligeholde og udbygge vort internationale netværk.

Internationale netværk giver inspiration, viden og nye ideer. Ved efterfølgende at indarbejde dette i vores daglige arbejde, sikrer vi at Den Jyske Opera fortsat er levende, nutidig og en spændende samarbejdspartner.

Den Jyske Opera deltager i mange internationale netværk, og er medskaber af et nordisk netværk inden for børn- og ungearbejdet. Vi prioriterer at deltage i netværksmøder, og vil udforske de muligheder disse tilbyder.

Dette gør vi ved:

- at deltage i netværk som: Opera Europa, FEDORA, RESEO og Nordisk Netværk
- at være opsøgende i forhold til nye interessante netværksmuligheder.

Strategisk hovedpunkt 5: GRØN OMSTILLING

Vi vil arbejde med fokus på bæredygtighed og miljøbevidsthed.

Den Jyske Opera ønsker at bidrage til et bedre klima og tage vores del af ansvaret for den grønne omstilling. Vi har i de senere år arbejdet målrettet med grøn omstilling og bæredygtighed i vores produktioner og generelt i vores dagligdag. Vi er stadig i en fase, hvor vi skal afsøge forskellige nye muligheder for at minimere miljøbelastningen.

Den grønne omstilling er i praksis et fælles ansvar for alle Den Jyske Operas medarbejdere. Derfor er det vigtigt at skabe og fastholde en fælles forståelse i organisationen for formålet med den grønne omstilling og baggrunden for den adfærdsændring, som nye konkrete initiativer vil indebære i hverdagen.

Vi vil udarbejde og implementere en bæredygtighedsstrategi. Den grønne omstilling vil være en løbende proces med erfaringsopsamling og iværksættelse af nye tiltag.

Dette ser vi ske ved at have fokus på både energi- og materialeforbrug konkret og fysisk i drift, produktion og turnéafvikling – og som emne for kunstnerisk arbejde med børn og unge.

Mål 5.1: Vi ønsker at nedbringe vort samlede energiforbrug

Dette gør vi ved:

- at fortsætte igangværende opdatering af teatrets lamper, så der opnås mest mulig brug af LED-lamper
- at gå i spidsen for etablering af en task-force, der skal arbejde med muligheder for fremtidig brug af el-drevne køretøjer også i forhold til turné. Vi vil søge samarbejdspartnere både blandt andre turnéaktører på scenekunstmrådet – og blandt virksomheder med stort behov for landtransport.
- at have fokus på minimering af inter-europæiske flyrejser
- at opfordre vore udlejere til at benytte "Grøn energi"
- at gennemgå dagligdagen jævnlige med henblik på at indføre og optimere energibesparende tiltag.

Mål 5.2: Fokus på bæredygtighed

Dette gør vi ved:

- at indgå samarbejder med andre teatre om gensidig brug af kostume – og rekvisitlagre.
- at have fokus på genbrug af materialer fra scenografier.
- at gå i dialog med vore leverandører omkring bæredygtighed og vælge leverandør med bedst mulig profil inden for dette

- inden for vores kunstneriske arbejde f.eks. at afholde "Operatorier" med klimaudfordringer som tema.

Strategisk hovedpunkt 6: ERHVERVSSAMARBEJDER

Vi vil samarbejde strategisk og udviklende med erhvervslivet.

Et styrket samarbejde med erhvervslivet ser vi som vigtigt på flere parametre. Det er naturligvis et ønske at kunne tiltrække sponsorer og erhvervsstøtter for at kunne højne vores tilgængelige økonomi. Men et veludbygget erhvervsnetværk kan også være en vigtig medspiller i forhold til publikumsudvikling. Vi mener, Den Jyske Opera har et stort uudnyttet potentiale inden for dette område, som vi vil søge at udnytte.

Mål 6.1: Vi vil styrke vores samarbejde med både det lokale og landsdækkende erhvervsliv.

Dette kan vi gøre ved:

- at udbygge vores erhvervsklub med flere medlemmer
- at indgå samarbejder om særlige forestillinger eller projekter
- at have en dedikeret medarbejder til fundraising og erhvervssamarbejder.

Bilag 2 - Nøgletal og indikatorer

1. Repertoire

Mål 1.1: Vi vil inspirere vores publikum ved at præsentere relevante kunstneriske kvalitetsoplevelser for publikum i alle aldre.

Indikator/Nøgletal	2020/2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Premierer på sjældne eller nyskrevne operaer	1	1	1	0
Premierer på mindre produktioner, herunder børneopera og kammeropera				1

2. Publikumsudvikling

Mål 2.1: Operaen skal søge at introducere scenekunsten for alle grupper, herunder førstegangsbbrugere, og sikre, at de kommer igen efter første besøg og tilstræbe at nå unge, der traditionelt set ellers ikke ville gøre brug af operaens tilbud.

Indikator/Nøgletal	2020/2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Publikum voksenopera	23.000	30.000	31.000	31.500
Børn + unge familier		500	2750	500
Stigning i antal unge/førstegangsbbrugere i Aarhus	etablering af måling	2%	2%	2%
Særlige aktiviteter målrettet førstegangsbbrugere	2-4	2-4	2-4	2-4

Mål 2.2 Operaen skal afdække muligheder for samarbejde og arbejdsdeling med andre kulturinstitutioner og uddannelsessektoren/folkeskolen/daginstitutioner, så adgangen for børn og unges møde med kunst og kultur understøttes.

Indikator/Nøgletal	2020/2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Partnerskaber med dagtilbud og skoler	15	15	15	15
Partnerskaber med ungdomsuddannelser	10	10	10	10
Partnerskab med nationale og kommunale platforme for formidling af kunst til børn og unge	4	4	4	4

Mål 2.3 Operaen skal appellere til børn og unge i sit nærområde (og der hvor det udøver sine aktiviteter), uanset deres baggrund og forkundskaber, for at give dem aktive beskæftigelse med kreativitet og kunst for at styrke deres livskvalitet, deres udvikling og modvirke mistrivsel.

Indikator/Nøgletal	2020/2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Operaworkshops for børn (6-12 år) med fokus på sang, musik og kreativitet	10-12	10-12	12-14	12-14
Sangskriverværksteder for unge (15-20 år) på ungdomsuddannelser flere steder i landet og i samarbejde med teaterforeningerne	4-6	4-6	6-8	6-8
GrowOp! Festival		1		1

3. Samarbejder

Mål 3.1 Vi har strategiske og konkrete samarbejder med andre kunstformer, nye spillesteder og institutioner med henblik på at udvikle opera-oplevelsen og skabe kunstnerisk merværdi.

Indikator/Nøgletal	2020/2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Nyt spillested på turné		1		2
Samarbejde med konservatorier, teatre og museer		1		1
Særlige samarbejder med orkestre eller ensembler	1		1	

Mål 3.2 Vi ønsker gennem samarbejder at understøtte operakunstens vækstlag.

Indikator/Nøgletal	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Tilbud om praktikordning for sangere på landets konservatorier	1	1	1	1
Startkontrakt		etablering af ny ansættelsesform	udvikling af ansættelsesform	evaluering af ansættelsesform
Talent-U	1	1	1	1

Mål 3.3. Vi vil understøtte samarbejde med turnepartnere

Indikator/Nøgletal	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Udvikle samarbejde med landets teaterforeninger	Tekstbaseret afrapportering i ledelsesberetning			
Udvikle nye strategiske samarbejdspartnere til turné	Tekstbaseret afrapportering i ledelsesberetning			

4. Internationalisering

Mål 4.1. Vi ønsker at være et forum, hvor internationale og nationale traditioner mødes og udvikles

Indikator/Nøgletal	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Tiltrække de bedste internationale kunstnere	Tekstbaseret afrapportering i ledelsesberetning			
Skabe spændende kunstneriske møder mellem internationale og danske kunstnere	Tekstbaseret afrapportering i ledelsesberetning			

Mål 4.2 Konsolidere Den Jyske Operas internationale position ved at producere forestillinger der skaber international bevågenhed.

Indikator/Nøgletal	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Omtale i internationale medier	2-3	2-4	2-3	2-3
Internationale co-produktioner			1	

Mål 4.3 Vi ønsker at vedligeholde og udbygge vores internationale netværk.

Indikator/Nøgletal	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Deltage i internationale netværksmøder	2	2	2	2
Indgå i nyt netværk		1		1

5. Grøn omstilling

Mål 5.1 Vi ønsker at nedbringe vores samlede energiforbrug.

Indikator/Nøgletal	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Udskiftning til LED-lamper	Tekstbaseret afrapportering i ledelsesberetning			
Etablere taskforce (el-drevne køretøjer)		1		
Færre flyrejser (i forhold til tal fra sæson 19-20)	10%	5%	5%	5%

Mål 5.2 Vi har fokus på bæredygtighed.

Indikator/Nøgletal	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Samarbejde omkring tilgang til kostume- og rekvisitlagre	Tekstbaseret afrapportering i ledelsesberetning			
Andel af materialer genbrugt	50%	55%	60%	65%